

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Granskning av delårsrapport 2022-08-31

- finansiell del

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Avgränsning/ansvar.....	3
2.4. Revisionskriterier	4
2.5. Genomförande	4
3. Rättvisande räkenskaper	5
3.1. Bokslutsprocessen	5
3.2. Redovisningsprinciper och efterföljsamhet av redovisningsregelverk	5
4. Förbundets resultat och balansräkning	6
4.1. Resultaträkning samt prognos	6
4.2. Kommentarer till balansräkningen	7
5. Måluppföljning finansiella mål	8
6. Bedömningar	9

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en översiktlig granskning av Svenskt Ambulansflygs (KSAs) delårsrapport per 2022-08-31.

Syftet med EYs granskning har främst varit att ge revisorerna vägledning för att kunna uttala sig om den finansiella rapporteringen i delårsrapporten utifrån kommunallagens krav. Richard Norberg, revisionsdirektör Region Västerbotten, granskar rapporteringen av verksamheten.

Sammanfattande bedömning:

Styrelsens prognos i delårsrapporten är att helårsresultatet kommer att uppgå till -55 902 tkr jämfört med budget 4 894 tkr (en avvikelse om -60 796 tkr). Avvikelsen är väsentlig i förhållande till förbundets budgeterade intäkter på 244 733 tkr (ca 25%). Avvikelserna är stora såväl på intäktssidan som kostnadssidan. På intäktssidan beror avvikelserna främst på att mängden avropade flygtimmar från regionerna har varit lägre än den beräknade volymen och på kostnadssidan att förbundet i budgeten för 2022 både underskattar och utelämnar kostnadsposter. Vi har inte uppdraget inom ramen för denna granskning att bedöma ekonomistyrningen men bedömer att det finns tydliga indikationer på brister i budgetprocessen.

I vår översiktliga granskning har vi inte identifierat några avvikelser som indikerar på väsentliga fel i resultat- eller balansräkning för delårsperioden. Vi noterar dock att förbundet under året inte har gjort några avsättningar för tungt underhåll (s.k. c-check) vilket innebär att timkostnaden för flygningarna löpande under året och vid bokslutet skulle kunna vara något underskattade. Ledningen anger att man under hösten 2022 har infört en avsättning uppgående till 140tkr. Vi har under denna granskning inte kunnat bedöma rimligheten i denna avsättningsnivå.

Vi bedömer att delårsrapporten, utifrån ett finansiellt perspektiv, uppfyller kraven i lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Varken balanskravet beräknas eller de finansiella målen beräknas komma att uppnås.

Svar på uppställda revisionsfrågor återfinns under avsnitt 6 nedan.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Bakgrunden till granskningen är att revisorerna i Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg enligt kommunallagen ska granska en delårsrapport och lämna en bedömning över denna till fullmäktige. Fullmäktige ska behandla revisorernas bedömning i samband med behandlingen av delårsrapporten.

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska utvärderas och redovisas i delårsrapporten.

Enligt de riktlinjer som gäller, ska revisorernas granskning av kommunalförbundets delårsbokslut och verksamhetsberättelse söka svaret till följande frågor:

1. Har verksamheten drivits så att fullmäktiges beslutade verksamhetsmål uppnås?
2. Är det troligt att fullmäktiges finansiella mål kommer att uppnås?
3. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte, finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga?

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med denna granskning är att ge revisorerna vägledning för att kunna uttala sig om fråga två och tre ovan.

Syftet är även att bedöma om styrelsen säkerställt efterlevnad av redovisningsregelverket genom att upprätta en delårsrapport enligt lag och god redovisningssed.

Följande revisionsfrågor ska besvaras genom EYs del av granskningen:

1. Indikerar den översiktliga granskningen på några väsentliga fel i resultat- eller balansräkning?
2. Är rapporten från styrelsen upprättad enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), främst RKR R17 Delårsrapport?
3. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att fullmäktiges finansiella mål kommer att uppnås?
4. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?
5. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

2.3. Avgränsning/ansvar

Granskningen har omfattat Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflygs förbundsstyrelse. Ansvar för upprättande av delårsrapporten och för att kommunalförbundet i delårsrapporten uppvisar en rättvisande bild av räkenskaperna med en vederhäftig prognos för helåret, ligger på kommunalförbundets styrelse.

2.4. Revisionskriterier

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och god sed i kommunal sektor samt revisionsreglementet.

Förbundsstyrelsens ansvar för rättvisande räkenskaper och att delårsrapporten regleras i följande lagar, vilka utgjort den norm/de kriterier som granskningens resultat värderats mot:

- ▶ Kommunallagen, kap 9, 11, 12
- ▶ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ▶ God redovisningssed i kommunal verksamhet såsom den uttolkats av Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- ▶ Kommunalförbundets fastställda mål för god ekonomisk hushållning

2.5. Genomförande

Granskningen av delårsrapporten är av översiktlig karaktär och har till största del baserats på analytisk granskning. Det innebär bland annat att vi jämfört relevanta nyckeltal mot budget och föregående år för att identifiera väsentliga avvikelser. Vi har intervjuat nyckelpersoner i förbundet om orsaker till förändringar i poster mot föregående år och avvikelser mot budget och gjort bedömningar av rimlighet och relevans i de förklaringar som erhållits. Vi har även granskat förbundets avstämningar per 2022-08-31.

3. Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Delårsbokslutet ska upprättas enligt god kommunal redovisningssed, vilket innebär att samma redovisningsprinciper ska tillämpas som vid årsbokslut. Detta medför krav på bokslutsprocessen att rutinerna anpassas så att det är möjligt att få fram uppgifter till delårsbokslutet, till exempel ska periodiseringar av väsentliga poster ske enligt samma principer som vid årsbokslutet.

3.1. Bokslutsprocessen

Vid årets granskning har vi erhållit material enligt överenskommen tidsplan.

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att kvaliteten på presenterade underlag till delårsbokslutet är tillräcklig.

3.2. Redovisningsprinciper och efterföljsamhet av redovisningsregelverk

Från 2019 gäller en ny kommunal redovisningslag¹ och nya rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). RKR föreskriver i sin rekommendation R17 Delårsrapport miniminivån för innehållet i en delårsrapport.

I delårsrapporten finns en balanskravsutredning, som visar att prognostiserat resultat för 2022 förväntas bli ett utfall på -55 902 tkr. Delårsrapporten innehåller vidare en samlad bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås på helårsbasis (punkt 2.11 i delårsrapporten). Styrelsens samlade bedömning av verksamhetens måluppfyllelse är att KSA inte uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning.

Vår bedömning är att rapporten från styrelsen upprättats enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt RKR:s rekommendationer.

---

¹ Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)

4. Förbundets resultat och balansräkning

Vi har översiktligt granskat delårsrapporten per 31 augusti 2022 samt analyserat större avvikelser och förändringar mot budget. Nedan lämnas kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter.

4.1. Resultaträkning samt prognos

Kommunalförbundet redovisar för årets första åtta månader ett resultat på -44 179 tkr (för jämförelseåret samma period 12 285 tkr), jämfört med budgeterade 3 071 tkr för perioden.

Avvikelsen på resultatnivå är avsevärd i förhållande till förbundets omsättning och hänger samman med lägre intäkter från flygverksamheten samt att man i budgeten för 2022 har underskattat utgifter för kostnader så som bränsle, och IT system medan andra kostnader i den flygoperativa verksamheten helt saknats i den budget som är beslutad för 2022.

Intäkterna uppgår totalt till 155 573 tkr och prognostiseras för helåret till totalt 243 401 tkr jämfört med budgeterade 244 733 tkr. I totala budgeterade intäkter ingår medlemmarnas särskilda avgift 48 624 tkr samt intäkter från flygverksamhet 196 110 tkr. Prognosen innebär att särskild avgift motsvarar budget, medan intäkter från flygverksamhet prognostiseras till totalt 166 227 tkr, jämfört med budgeterade 169 110 för perioden. Avvikelsen i intäkter hänger främst samman med att flygtidsuttaget är lägre än den budgeterade volymen på 500 timmar per månad. Samarbetsavtalet med SSK var dock inte budgeterat och behandlas mer nedan.

Personalkostnaderna har ökat till 59 120 tkr jämfört med föregående år samma period 20 903 tkr vilket ligger i linje med budget. Prognosen för helåret är att personalkostnaden kommer uppgå till 88 680 tkr jämfört med ursprunglig budget om 84 741 tkr. Vi har i vår granskning noterat att personalkostnaden för medicinsk personal i flygkoordineringscentralen inte har debiterats från Region Västerbotten till förbundet och därför inte ingår i periodens resultat. Förbundsledningen gör dock bedömningen att dessa kostnader inte kommer att belasta förbundets resultat då dessa kommer att vidarefaktureras till regionerna. Omfattningen av denna kostnad bedöms enligt förbundsledningen uppgå till 8,7 mkr.

Kostnaderna för inhyrd personal har ökat kraftigt och överstiger budget med 25 032 tkr mot budgeterade 5 943 tkr. Här ingår dock en post som även ökar intäkterna markant. Detta är den intäktspost som i delårsrapporten rubriceras som "Samarbetsavtal SSK". Samarbetet gäller medicinsk bemanning av flygningarna som förbundet utför och innebär att kostnaden för personalen belastar förbundet men vidarefaktureras till regionerna och därmed inte ger någon resultatpåverkan. Denna post var inte budgeterad och ökar därmed kostnaderna för inhyrd personal och även intäkterna med 18 936 tkr.

Övriga kostnader har ökat kraftigt för den operativa verksamheten och uppgår till 91 726 tkr mot budgeterade 78 460 tkr och fjolårets 8 139 tkr. Prognosen är att på helåret landa på en total kostnad på 137 263 tkr. Större budgetposter är bränsle, underhåll av flygplan, operationella flygavgifter, lokalhyror och IT-system. Vi kan konstatera att man, trots det låga flygtidsuttaget, har underskattat kostnaderna markant främst avseende bränsle och operationella flygavgifter.

Avskrivningarna uppgår till 17,299 tkr mot budgeterade 16 087 tkr och prognostiseras till 25 949 tkr mot budgeterade 24 131 tkr. Orsaken är att modellen för avskrivningar omarbetades under hösten 2021, efter att budgeten beslutats, till en komponentavskrivning av flygplanen mot den vid budgeten estimerade, linjära modellen.

Balanskravsresultatet prognostiseras för året uppgå till -55 902 tkr, inga justeringar förväntas i balanskravsresultatet sett till årets resultat.

4.2. Kommentarer till balansräkningen

Tillgångssidan uppgår till 759 300 tkr, vilket främst är hänförligt till anläggningstillgångar (686 993 tkr) samt likvida medel (40 821 tkr).

Anläggningstillgångarna omfattar flygplanen (sex stycken) en mindre del avser även upphandlad medicinteknisk utrustning till flygplanen. Avskrivningarna har startats på samtliga plan då alla är i drift sedan början av 2022. Två av planen anskaffades under november 2021 (övriga oktober) och avviker därmed en aning från de övriga fyra i bokfört värde.

Lagret uppgår vid delårsperioden till 6 395 tkr och avser reservdelar till flygplanen. Detta motsvarar en ökning om 3 206 tkr mot föregående år. Ökningen beror på inköp av reservdelar till flygplanen. Större poster i lager utgörs av hjul, bromsar och en transformator. Hela lagervärdet har stämts av mot lagerlista och inköpsvärdet har stickprovsvis testats mot fakturor. Inventering har enligt förbundet skett vid balansdagen. Förbundet kommer enligt uppgift att inledningsvis månatligen stämma av lagersaldot manuellt. Om det framöver visar sig finnas behov, så kommer systemstöd införskaffas. Artiklar som kommer lagerhållas är främst sådana som har längre leveranstid och som är avgörande för att undvika eventuella driftstopp.

Bankmedel har stämts av mot såväl bankkontoutdrag som engagemangsbesked från bank och uppgår till 40 821 tkr.

Kortfristiga fordringar avser kundfordringar om 3 712 tkr, mervärdesskattfordran om 4 974 tkr samt förutbetalda kostnader om 15 256 tkr. Kundfordringar och mervärdesskattfordran har ökat jämfört med föregående år med 1 080 respektive 4 449 tkr. Kundfordringar avser faktura utställd till en av regionerna, inbetalning förväntas ske inom kort och ingen väsentlig risk bedöms föreligga. Ökning av mervärdesskattfordran jämfört med föregående år beror på att förbundets verksamhet ökar vilket i sin tur ökar kostnaderna i bolaget.

Kortfristiga skulder (93 518 tkr) består till största del av förutbetalda intäkter från regionerna. Totalt sett minskar de kortfristiga skulderna mot föregående perioden, men detta är endast på grund av den felaktiga betalningen som banken gjorde i slutet av perioden (271 456 tkr) och som sedan korrigerades i början av september 2021.

Långfristiga skulder avser det kapital man begärt in från medlemmarna i form av kreditiv för finansiering av flygplan. Då förbundet erhållit leverans av samtliga sex flygplan har man nu erhållit hela beloppen fastställda i respektive medlems kreditiv och för perioden uppgår totala långfristiga skulder till 695 706 tkr. Varje lån till kommunalförbundet har stämts av mot respektive kreditiv.

Vi noterar att förbundet, under årets första 8 månader, inte har gjort några avsättningar för tungt underhåll (s.k. c-check) vilket innebär att timkostnaden för flygningarna löpande blir svår att följa och att underhållsskulden i delårsbokslutet bedöms kunna vara något underanskattad. Förbundet anger att man under hösten 2022 påbörjat arbetet med att införa en avsättning för tungt underhåll i resultat- och balansräkning uppgående till 140 tkr per månad. Vi har under denna granskning inte kunnat bedöma rimligheten i denna avsättningsnivå.

5. Måluppföljning finansiella mål

Nedan lämnas kommentarer till den måluppföljning som görs i delårsrapporten för fullmäktiges finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

I Budget 2022 (med plan 2023 och 2024) har finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning för 2022 antagits.

- Förbundet ska redovisa 2 % överskott i förhållande till intäkterna
- Förbundet ska klara den löpande driften under året utan att behöva uppta lån alternativt begära in kapitaltillskott från medlemmarna

Styrelsen bedömer att förutsättningarna för att nå de finansiella målen sammantaget är mycket osäkra. Till grund för styrelsens bedömning har en detaljerad prognos över årets intäkter och kostnader för tertial 3 gjorts.

I prognosen föreligger större osäkerheter, både på intäkts- och kostnadssidan då prognosen framför allt bygger på antaganden om framtiden. Ett viktigt antagande är antal flygtimmar som under tertial 3 prognostiseras att uppgå till 470 per månad, vilket utgörs av motsvarande beräknat genomsnitt av faktiska flygtimmar under perioden maj – augusti. Detta skulle innebära en nyttjandegrad på cirka 94 procent i jämförelse med budget som innehåller 500 flygtimmar per månad. Hur antalet flygtimmar kommer att utvecklas är mycket osäkert och påverkar även bränslevolymen där bränslepriset är ytterligare en osäkerhetsfaktor, det tekniska underhållet samt luftfarts- och flygplatsavgifterna. Avvikelser kan därmed uppkomma.

Utifrån prognostiserat underskott anges att en åtgärdsplan för budget i balans kommer att beslutas av styrelse och fullmäktige.

6. Bedömningar

Styrelsens bedömning av de finansiella målen är de inte kommer att uppnås för 2022 samt att balanskravet därmed inte kommer att klaras. Vår översiktliga granskning har inte påvisat några indikationer på motsatsen.

I vår översiktliga granskning har vi inte identifierat några avvikelser som indikerar på väsentliga fel i resultat- eller balansräkning för delårsperioden. Däremot kan vi konstatera väsentliga brister i förbundets planering och budgeteringsprocess vilket medför väsentliga avvikelser såväl på intäkter som på kostnader. Vi uppmanar därför förbundsledningen att vidta åtgärder för att säkerställa att budgetprocessen beaktar så realistiska antaganden som möjligt på såväl intäkts- som kostnadssidan.

Vi bedömer att delårsrapporten, utifrån ett finansiellt perspektiv, uppfyller kraven i lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

De i granskningen uppställda revisionsfrågorna besvaras nedan:

1. *Indikerar den översiktliga granskningen på några väsentliga fel i resultat- eller balansräkning?*

Baserat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit något som tyder på väsentliga fel i resultat eller ställning.

2. *Är rapporten från styrelsen upprättad enligt Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?*

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt gällande lagstiftning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

3. *Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att fullmäktiges finansiella mål kommer att uppnås?*

I delårsrapporten lämnar styrelsen sin bedömning att fullmäktiges finansiella mål inte kommer att uppnås vid årets slut. Styrelsen har gjort en prognos över intäkter och kostnader för årets kvarvarande månader som grund för sin bedömning. Osäkerhet föreligger både gällande intäkterna och kostnaderna. Vi uttalar oss inte om prognosen som sådan men konstaterar att resultatet pekar på en väsentlig negativ avvikelse jämfört med fullmäktiges finansiella mål. Vi noterar också brister i budgeteringsprocessen.

4. *Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?*

Styrelsens prognos i delårsrapporten är att balanskravsresultatet inte kommer att uppnås vid årsskiftet.

Stockholm

Mikael Sjölander
Certifierad kommunal revisor
Auktoriserad revisor

Johan Pettersson
Auktoriserad revisor